

Barcelona Activa
Capital humà

Informe sectorial

Serveis socials

Barcelon **a**ctiva

Ajuntament
de Barcelona

Informe realitzat per:
DALEPH
Amb la col·laboració de:
Fundació Pere Tarrés

Les 10 claus per conèixer el sector

La Llei de dependència ha generat ocupació al sector i ha desenvolupat serveis que fins ara no tenien forta demanda, com per exemple els serveis d'ajuda a domicili, tant els d'atenció de les necessitats de la llar com els de cura personal.

El sector

El sector dels serveis socials recull un conjunt de recursos, prestacions, activitats, programes, objectes i equipaments destinats a l'atenció social de la població. Així, el sector engloba les activitats relacionades amb la prestació de serveis que cobreixin les necessitats i les dificultats de les persones en la seva vida quotidiana, en relació a la seva autonomia, capacitat d'accés a les oportunitats i relacions socials bàsiques.

Principals àmbits d'activitat

Els àmbits d'activitat del sector són l'atenció a persones amb dependència, l'atenció a necessitats relacionals familiars i socials, així com l'atenció a necessitats educatives i laborals. Aquests àmbits engloben des de serveis personals d'atenció a persones amb dependència fins a la cura d'infants sota la tutela de l'Administració.

Tendències

La creixent necessitat social de serveis lligats als canvis demogràfics i socials (major esperança de vida, transformació del model familiar i incorporació massiva de la dona al mercat de treball), l'augment de la demanda i la professionalització del sector estan marcant l'evolució del sector.

Pes econòmic

El sector representa aproximadament un 1,5% del PIB a Espanya, és a dir, aproximadament 15.000 milions d'euros. A Catalunya el volum econòmic que genera el tercer sector social és de més de 5.550 milions d'euros, que representen un 2,8% del PIB català. De l'aplicació de la Llei 39/2006 i la Llei 12/2007, es preveu un important creixement del sector i la creació de nova activitat econòmica.

L'ocupació

El sector dels serveis socials ocupa a Espanya aproximadament a 600.000 persones, fonamentalment en el grup de serveis de cura i atenció personals a gent gran i menors. Es considera que la implantació dels serveis que preveu la Llei 39/2006 a Espanya ha de comportar un important augment de l'ocupació, estimat en més de 250.000 llocs de treball, en equivalent a llocs a temps complet, cap al 2012. El nombre de persones contractades a Catalunya al sector des del 2003 s'ha doblat, i al 2009 arribava a 100.000 persones.

Perfils professionals més demandats

Els perfils professionals més demandats requereixen de titulació reglada específica, així com de formació complementària. Són professionals que solen treballar directament amb l'usuari/a, per això és molt necessari disposar d'habilitats socials com ara empatia, assertivitat, facilitat d'interacció i intel·ligència emocional.

Ocupacions més demandades

Les ocupacions més demandades estan relacionades amb els serveis d'atenció directa a usuaris/es dels serveis, especialment en l'àmbit de la gent gran, les persones amb discapacitat i la infància. Aquestes són, entre d'altres, treballadors/es socials, educadors/es socials i infermers/es.

Projecció futura

Es preveu que el sector creixi de manera notable en un futur immediat per l'aplicació dels serveis previstos en la Llei de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència, i de la Llei de serveis socials a Catalunya, donat que aquests afavoriran la creació d'ocupació, les oportunitats laborals per a dones inactives i l'afloreament de llocs de treball irregulars. No obstant, convé esmentar que la previsió de creixement del sector en el context de crisi econòmica actual frenarà eventualment les expectatives de desenvolupament.

Debilitats

Els serveis socials és un sector amb poca estabilitat financera i amb una mancança d'innovació i investigació considerables, el que li esgrimeix certes dificultats per consolidar-se, conjuntament amb el sector de la salut i l'educació, com a vertebrador de l'estat del benestar. Així mateix, la contenció salarial i la forta implantació de figures de contractació precàries han perjudicat considerablement la qualitat de l'ocupació del sector.

Oportunitats

La Llei de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència i la Llei de serveis socials de Catalunya han generat importants expectatives pel que fa al potencial de creixement del sector, en termes d'ocupació i de creació de nova activitat econòmica, i en termes d'extensió cap a una major diversitat de col·lectius atesos.

01 Presentació del sector

El sector dels serveis socials té per finalitat assegurar “el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social i del benestar de les persones” (article 3 de la Llei de serveis socials de Catalunya). Així, els serveis socials engloben el conjunt de recursos, prestacions, activitats, programes, objectes i equipaments destinats a l'atenció social de la població, que abasten serveis de titularitat pública i privada de l'Administració i de les entitats locals.

Els principis rectors dels serveis socials són la universalitat, la igualtat, la responsabilitat pública, la solidaritat, la participació cívica, la globalitat, la subsidiarietat, la prevenció i la dimensió comunitària, el foment de la cohesió social, la normalització, la coordinació, l'atenció personalitzada i integral, el respecte pels drets de la persona, el foment de l'autonomia personal, l'economia, l'eficiència i l'eficàcia, la qualitat dels serveis i la continuïtat dels serveis.

Existeixen dues tipologies de serveis socials, els serveis socials bàsics, que són la porta d'entrada al sistema públic i són accessibles per a tota la població, i els serveis socials especialitzats, que donen resposta a situacions o necessitats que requereixen d'una especialització tècnica o de la disposició de recursos determinats, a més, proporcionen suport tècnic i presten col·laboració als serveis socials bàsics en les matèries de la seva competència.

A Catalunya, l'expansió a curt i mig termini dels serveis socials està estretament lligada al desplegament de dues normes de referència. D'una banda, la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència (també coneguda com a Llei de dependència), i de l'altra, la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya.

La primera respon a la constatació que la dependència pot donar-se en qualsevol moment vital de les persones (infantesa, adolescència i joventut, tercera edat o, a qualsevol edat, en el cas de persones amb discapacitat). La Llei de serveis socials, per la seva banda, es promulga amb l'objectiu de dotar al sistema de serveis socials de cobertura universal, mitjançant la introducció de drets i deures de les persones usuàries, la regulació dels drets dels i les professionals, l'articulació de mecanismes de participació ciutadana i d'un nou marc de concertació per a la prestació dels serveis. Convé esmentar que la llei es va promulgar en una situació de bonança econòmica, amb la qual cosa la implementació d'aquest nou model es pot allargar més del previst.

02 Principals àmbits d'activitat

El sector dels serveis socials preveu des dels serveis personals d'atenció a persones amb dependència fins a la cura d'infants sota la tutela de l'Administració. A continuació, es presenten els tres àmbits d'activitat del sector dels serveis socials: l'atenció a les persones amb dependència; l'atenció a les necessitats relacionals i socials; i l'atenció a les necessitats educatives i laborals.

Atenció a persones amb dependència

A l'àmbit d'atenció a persones amb dependència es troben aquells serveis dirigits a persones que, per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat, i a la manca o pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, precisen d'atenció d'un altra o altres persones o d'ajudes importants per a realitzar activitats bàsiques de la vida diària o, en el cas de persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, d'altres serveis de suport a la seva autonomia personal.

Atenció a necessitats relacionals familiars i socials

A l'àmbit d'atenció a necessitats relacionals familiars i socials es distingeixen quatre serveis: informació, orientació, valoració i acompanyament de les persones amb necessitats relacionals especials (infància i adolescència, maltractaments, violència masclista, persones amb VIH/SIDA, suport a l'adopció, persones amb drogodependències, sense sostre, persones en situació de marginació severa, privades de la seva llibertat, etc.); atenció diürna per a persones amb discapacitat; atenció i acolliment residencial de dones, infants i joves; i protecció jurídica (tutela i guarda).

Atenció a necessitats educatives i laborals

A l'àmbit de l'atenció a necessitats educatives i laborals es troben aquells serveis dirigits a l'assessorament i l'orientació laboral, l'assessorament psicopedagògic, i aquells vinculats a l'àmbit educatiu com ara les activitats extraescolars, l'educació en el lleure, els centres oberts, el servei de ludoteques o les accions de voluntariat.

03 Tendències del sector

Els serveis socials estan evolucionant des d'una perspectiva assistencial, molt lligada a aspectes sanitaris o econòmics, a un enfocament que integra aspectes biològics, socioeconòmics i psicològics.

Major esperança de vida

La major esperança de vida de les persones ha provocat un creixement de la població amb autonomia limitada. Aquest fenomen, juntament amb la baixa natalitat que s'ha produït en els últims anys, ha repercutit en una acumulació de persones en edats avançades que s'ha concretat en un envelliment progressiu de la població. Aquest fet ha estat comú en tots els països industrialitzats, en els que s'ha produït un increment de persones de la tercera edat en situació de dependència.

Menor disponibilitat de la població no dependent

Existeix una menor disponibilitat de la població no dependent per fer-se càrrec de les persones amb autonomia limitada. La incorporació massiva de les dones al mercat laboral, en un context d'escassa variació dels rols socials assignats a un i altre gènere, ha obligat a recórrer a serveis de suport extern, com a mínim per cobrir la pròpia jornada laboral. D'altra banda, sovint, les persones que han de tenir cura de persones en situació de dependència també tenen edats avançades i, per tant, no disposen de la condició física pertinent per cuidar les persones que tenen la seu càrrec. El desplegament de la Llei 39/2006 permetrà l'accés a aquests serveis a totes les persones.

Transformació del model familiar

La transformació del model familiar i l'augment de la mobilitat geogràfica han devaluat la important funció de xarxa social que tradicionalment havia jugat la família. Les administracions i les entitats socials, per tant, es veuen confrontades amb la necessitat d'assumir aquesta funció, a mesura que desapareixen o s'atenuen les xarxes socials informals i les persones es troben en una posició més vulnerable davant de qualsevol contingència.

Procés de professionalització del sector

En els darrers anys, el sector ha estat immers en un marcat procés de professionalització i qualificació que ha comportat l'exigència de titulacions homologades per a l'execució de determinades ocupacions. Això, no només donarà prestigi a les professions del sector sinó també que també en millorarà les condicions laborals.

Aparició de grans grups empresarials

Fins fa poc, els serveis socials eren un sector dominat per les micro i petites empreses o entitats d'àmbit comunitari locals, en els darrers anys es consolida l'aparició de grans grups empresarials i institucions que contribuiran a fer més visible l'existència d'aquests serveis, li donaran més fortalesa des del punt de vista empresarial i organitzatiu (grans empreses de serveis, mutualitats, grans ONL), crearan nous llocs de treball i milloraran la imatge del sector. En aquest sentit, serà clau que les entitats socials estableixin aliances per convertir-se en corporacions més grans i potents amb l'objectiu d'incrementar la seva presència en el mercat i millorar la seva competitivitat.

04 El sector en xifres

Dades econòmiques

- Es calcula que en l'àmbit del tercer sector social català (format per cooperatives, societats laborals, sindicats, mutualitats, associacions, fundacions, organitzacions no governamentals i organitzacions sense ànim de lucre) hi ha 7.500 entitats –1.900 més que sis anys enrere–, segons dades de “L’anuari 2009 del tercer sector social”.
- S’estima que les entitats del tercer sector social mouen entorn de 5,5 milions d’euros anuals en l’atenció a 1.700.000 persones, d’aquestes un 26% pateixen alguna discapacitat, 20% són infants i 12% persones grans. Aquestes entitats ocupen uns 100.000 treballadors/es.
- En l'àmbit de la gestió de serveis d'atenció a la gent gran, les empreses privades d'iniciativa mercantil són àmpliament majoritàries avui a Catalunya. Gestionen un 61% dels recursos d'atenció a la gent gran (amb el 58% de les places), mentre que en un 22% de centres ho fan entitats privades d'iniciativa social (amb el 24% de places) i en el 17% entitats públiques (amb el 18% de les places), segons dades de 2008 del Registre d'entitats, serveis i establiments socials del Departament Acció Social i Ciutadania (DASC).
- El sistema català de serveis socials mou un volum de 10.000 milions d’euros l’any (gener 2010).
- El DASC ha destinat, a través del Programa per a la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones amb dependències (PRODEP), 847,94 milions d’euros el 2009, gairebé el doble que el 2007, quan en va destinar 448,9.

Dades d'ocupació

- El sector dels serveis socials ocupa actualment a Espanya aproximadament unes 600.000 persones. Amb ràtios similars als que presenta Dinamarca (cobertura del 23,5% i 2,7 persones usuàries/professional), a Espanya hi hauria, el 2010, 900.000 persones ocupades.
- El nombre de persones contractades a Catalunya al sector des del 2003 s'ha doblat, i al 2009 arribava a 100.000 persones.
- Catalunya ha desenvolupat la cobertura social a un ritme mig-alt en comparació amb altres comunitats autònomes però, tot i que s'ha aprovat la Llei de serveis socials universals, no destaca entre les comunitats que més serveis comunitaris presten per atendre a la dependència.
- Aproximadament 350.000 dels i les professionals del sector treballen en serveis d'atenció a gent gran i infants.
- La majoria de l'ocupació del sector es concentra ens els perfils que requereixen de menor qualificació, en els àmbits de l'atenció a la gent gran i als menors, amb aproximadament 500.000 persones ocupades.
- L'aplicació del PRODEP havia suposat la creació, fins al juliol del 2009, de 4.290 llocs de treball de professionals assalariats/ades i de 47.603 cuidadors i cuidadores no professionals, segons un estudi del PRODEP sobre l'estimació de llocs de treball del Sistema català d'autonomia i atenció a la dependència (SCAAD).
- Segons el “Llibre blanc d'atenció a les persones en situació de dependència”, es calcula que a Catalunya es podrien crear 72.000 llocs de treball a temps complet, per tant, més enllà del vessant assistencial, els serveis socials tenen una important dimensió econòmica.
- Segons el Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya (CTESC), el retrat del/de la treballador/a en l'àmbit social al nostre país és: el 89% són dones; una de cada tres persones ocupades té un contracte laboral; quatre de cinc persones ocupades treballa per al sector privat; el 13% de la població ocupada és d'origen estranger; gairebé la meitat dels/de les ocupats/ades tenen estudis secundaris i dos de cada cinc estudis superiors, i gairebé la meitat de les persones ocupades tenen entre 36 i 54 anys.

05 Perfils professionals més demandats

Perfils professionals de major qualificació

Perfil formatiu

La formació que es requereix als i les professionals de major qualificació dels serveis socials varia en funció de l'àmbit d'activitat en que s'ocupen, sigui atenció a les persones amb dependència, atenció a les necessitats relacionals i socials o atenció a les necessitats educatives i laborals. Tot i així, les principals ocupacions d'aquest sector normalment requereixen de titulació específica de nivell superior i molt sovint d'especialització o formació complementària.

Es poden distingir els següents perfils:

- Professionals que fan atenció directa a l'usuari/a, amb coneixements altament especialitzats i qualificats, amb complements de formació o especialització en funció del col·lectiu que atenen. Es poden destacar les titulacions de psicologia, pedagogia, fisioteràpia, treball social, educació social i infermeria.
- Professionals més gerencials, sovint en la direcció, gestió i ordenació de serveis o institucions, que requereixen d'una formació general i d'un coneixement específic de l'activitat. Aquests/es professionals solen tenir formació en gestió empresarial o direcció d'empreses i recursos humans.

A banda de la formació reglada, també és convenient anar-se reciclant, en especial en els darrers anys en què el sector s'ha professionalitzat.

Perfil competencial

El treball en equip i interdisciplinari és la competència principal requerida en aquests perfils, donat que duen a terme intervencions d'atenció a persones on es treballa amb equips de persones amb diferents graus de qualificació.

Aquests/es professionals han de tenir capacitat per a planificar, establir fites i objectius, i per a resoldre problemes. El pensament analític i estratègic també és una competència clau.

Exemples d'ocupacions del catàleg de Porta22

- ✓ Infermer/a a domicili
 - ✓ Educador/a social
 - ✓ Insertor/a laboral
 - ✓ Fisioterapeuta
-

Perfils professionals de menor qualificació

Perfil formatiu

A priori, no hi ha formació mínima requerida més enllà de la formació reglada obligatòria, és a dir, educació primària i ESO. No obstant, la professionalització del sector ha incrementat la necessitat d'incorporar perfils especialitzats en els nivells inferiors, el que obliga a incrementar els nivells formatius dels perfils professionals amb menor qualificació del sector. Per tant, és fonamental assolir cada vegada més alguna especialització mitjançant cursos formatius creats a l'efecte.

Per això, les principals ocupacions requereixen formació professional específica com ara un cicle formatiu de grau mig en atenció socio sanitària o un cicle formatiu de grau superior en animació sociocultural, educació infantil, integració social o interpretació de la llengua de signes.

També es requereixen professionals amb formació especialitzada a partir d'un nivell educatiu bàsic de tipus no reglat. Per exemple, per a l'acompanyament d'infants es requereix el carnet de monitor/a o de director/a d'activitats de lleure i per a l'acompanyament a gent gran es requereix haver fet un curs d'auxiliar en geriatria o gerontologia.

Perfil competencial

L'empatia personal i l'origen vocacional defineix el perfil competencial d'aquest segment de professionals, donat que el seu treball es centra en el contacte directe amb les persones usuàries dels serveis. A més, també és necessari que aquestes persones tinguin altres habilitats socials com ara assertivitat, facilitat d'interacció o intel·ligència emocional, i siguin capaces d'assessorar en el manteniment d'habituds. Així mateix, han de disposar d'autocontrol i saber gestionar situacions d'estrès.

Exemples d'ocupacions del catàleg de Porta22

- ✓ Ajudant de la gent gran
 - ✓ Teleassistent/a domiciliari/a
 - ✓ Dinamitzador/a de serveis extraescolar
 - ✓ Treballador/a familiar
-

06

Escenaris de futur

Debilitats

- Les prestacions cobertes pels sistemes de protecció social a Catalunya van suposar una despesa corrent de 35.007 milions d'euros l'any 2007, equivalent al 17,8% del producte interior brut (PIB) català segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). La despesa en protecció social a Catalunya ha anat augmentant progressivament i en els darrers cinc anys ha crescut un 38,1%. Amb tot, les dades revelen que encara hi ha diferències substancials respecte a les xifres agregades de la Unió Europea, que l'any 2006 dedicava a protecció social el 26,9% del PIB, més de nou punts per sobre de la xifra catalana.
- El model laboral imperant a Espanya i a Catalunya en els darrers temps, basat en la contenció salarial i en la forta implantació de figures de contractació precàries, amb un elevat índex de temporalitat, però no de parcialitat, no ha ajudat ni a mantenir la funció de les xarxes de suport social tradicionals, ni tampoc ha fomentat una millor conciliació de l'esfera professional i familiar entre dones i homes.
- Les condicions de treball es caracteritzen per un alt índex de rotació, la manca d'incorporació de persones joves, la baixa remuneració i el poc prestigi de l'ocupació. Cal, doncs, que entre tots els agents s'estableixin polítiques de formació i també de reconeixement professional al sector.
- La poca estabilitat financera i la mancança d'innovació i investigació en el sector introdueix dificultats per consolidar-se, conjuntament amb el sector de la salut i l'educació, com a vertebrador de l'estat del benestar.

Amenaces

- La iniciativa empresarial es troba davant d'una paradoxa important, ja que el panorama socioeconòmic dibuixa un negoci emergent, però el model i les regles del joc presenten unes indefinicions incompatibles amb la iniciativa empresarial.
- El mercat dels serveis socials és un mercat local i de proximitat; que canvia a mesura que hi ha canvis socials i amb una dificultat important de conèixer el seu potencial, atenent que és l'Administració pública qui el controla majoritàriament.
- El sector ha de continuar millorant les característiques del seu desenvolupament empresarial, caracteritzat sovint per la baixa qualitat de l'ocupació i la feble estructura de gestió empresarial. Aquestes característiques tenen el seu origen en dues debilitats: la insuficient regulació del marc jurídic; i la feblesa de la demanda en un sector que ha madurat des de les prestacions de tipus informal o familiar. En un entorn de creixents requeriments i desenvolupament de serveis, existeixen les condicions de tipus normatiu (les noves lleis aprovades) i de demanda efectiva i solvent per superar aquestes debilitats.
- Les característiques ocupacionals són un repte molt important per a un sector que preveu tenir un gran impacte quantitatiu en l'ocupació, particularment en les ocupacions de perfils professionals de menor qualificació.
- L'alta feminització mostra el potencial d'inserció laboral per les dones que té el sector i també l'esforç que ha de fer per millorar les condicions de treball i remuneració.
- La presència molt important de persones immigrants demana un esforç suplementari perquè aquestes ocupacions esdevinguin un dels principals camins d'integració, no solament laboral, sinó també social i cultural pels estrangers i estrangeres no comunitaris/ies.
- La presència en moltes activitats de treball no regulat dificulta les expectatives de desenvolupament de carreres professionals en algunes ocupacions, a la vegada que assenyala la importància de donar relleu social a les mateixes, tot garantint la normalització i professionalització del sector.

Fortaleses

- La proximitat a l'usuari/a i el coneixement de l'entorn proper és una de les principals fortaleses del sector, característica que haurà de mantenir i estendre en un context de creixement dels serveis.

- El sector de serveis socials té com a element de valor afegit el de no poder deslocalitzar la seva activitat, a més, crea un alt nombre de llocs de treball indirectes i requereix, i requerirà encara més els propers anys, una àmplia inversió en el camp de la formació –professional i universitària– dels i les professionals que hi hauran de treballar.
- La demanda de serveis d'atenció a les persones, i de manera molt especial l'adreçada als col·lectius que presenten situacions de dependència, sigui aquesta lleu, moderada o severa, ha viscut una tendència a l'alça a tots els països occidentals i, Espanya i Catalunya, en això, no han estat una excepció.
- El procés de reestructuració i de replantejament empresarial es produeix en un sector productiu amb unes grans perspectives de futur perquè té una demanda potencial molt alta, arran de l'envelliment de la població generat per l'augment de l'esperança de vida. En aquest sentit, les persones més grans de 65 anys són el grup de població que més augmentarà d'ara fins al 2021, en un 26%, segons càlculs de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

Oportunitats

- Combinar serveis presencials (atenció domiciliària o personal, visites especialitzades) amb serveis no presencials (informació on-line, telealarmes) que permetin augmentar el número total d'usuaris/es sense perdre el tracte personalitzat.
- Garantir l'oferta de serveis a tot el territori, en particular a les àrees menys densament poblades, generant xarxes de professionals, empreses i entitats que facin possible les prestacions adequades.
- L'aplicació de la Llei de dependència obre grans oportunitats per a la millora de la viabilitat empresarial per la combinació de serveis de tipus individualitzat amb serveis col·lectivitzats, de manera que tant les grans com les petites empreses de serveis personals puguin combinar de manera creixent la prestació de serveis col·lectivitzats (residències, activitats en grup) amb els serveis individuals, amb la conseqüent millora d'expectatives per les ocupacions del sector.
- Es considera que l'aplicació dels serveis que preveu la Llei ha de comportar un important augment de l'ocupació, estimat en més de 250.000 llocs de treball, en equivalent a llocs a temps complet, cap al 2012.
- La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència (també coneguda com a Llei de dependència), i la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya han generat importants expectatives pel que fa al potencial de creixement del sector, en termes d'ocupació i de creació de nova activitat econòmica i en termes d'extensió cap a una major diversitat de col·lectius atesos (actualment l'àmbit de la tercera edat és el que es troba més desenvolupat). Del desplaçament de totes dues normes s'espera que:
 - Afavoreixi la creació d'ocupació, especialment en micro i petites empreses i entitats d'iniciativa social, en activitats totalment localitzades al territori;
 - Ofereixi oportunitats laborals per a dones inactives i esdevingui, en l'actual context de crisi, una sortida laboral per a determinats perfils a l'atur;
 - Fomenti l'aflorament de llocs de treball irregulars;
 - Permeti articular el sector des del punt de vista dels i les professionals que hi treballen, i contribueixi a la seva dignificació i reconeixement social;
 - I en definitiva, millori la qualitat dels serveis d'atenció a les persones i dels serveis socials en general.

07 Enllaços d'interès

Organismes internacionals

International Federation of Social Workers

<http://www.ifsw.org>

Instituto Internacional sobre el Envejecimiento

<http://www.inia.org.mt/>

Associació Internacional d'Educadores i Educadors Socials

<http://aieji.net/>

Organismes nacionals

Departament de Benestar Social i Família

<http://www20.gencat.cat/portal/site/bsf>

Sistema para la autonomía y la atención a la dependencia (SAAD)

http://www.imserso.es/dependencia_01/index.htm

Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA)

<http://www.acra.es>

Associació Empresarial de la Iniciativa Social de Catalunya (AEISC)

<http://www.aeisc.net/>

Federació Catalana de Voluntariat Social (FCVS)

<http://www.federacio.net/ca/>

Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)

<http://www.ciimu.org>

Associació Estatal d'Educació Social (ASEDES)

<http://www.eduso.net/asedes/>

Esdeveniments internacionals (fires, congressos, etc.)

Congrés Internacional sobre discapacitat i drets humans

<http://www.articulo12.org.ar/>

Festival of International Conferences on Caregiving, Disability, Aging and Technology (FICCDAT 2011)

<http://www.ficcdat.ca>

10th International Conference on alzheimer's and parkinson's diseases.
<http://www2.kenes.com/adpd/Pages/Home.aspx>

Congrés Internacional d'Educació Social
<http://aieji.net/world-congress/>

Esdeveniments nacionals (fires, congressos, etc.)

Congrés nacional de noves tecnologies accessibles per la discapacitat
<http://www.congresonacional.centac.es/>

Saló de la infància i la joventut
<http://www.festivalinfancia.com>

Saló de la gent gran de Catalunya
<http://www.firagran.com>

Exposalud
<http://www.interalia.es/www.exposalud.net/>

Portals temàtics internacionals

Cambridge Journals – Aging and Society
<http://www.journals.cambridge.org/action/displayJournal?jid=ASO>

Learning disabilities research & practice
<http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp?ref=0938-8982&site=1>

Revista infància a Europa
<http://www.childrenineurope.org/catalan.php>

Portal serveis socials d'interés general de la Unió Europea
http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/ssgi_en.htm

Agence nationale de services à la personne (portal dels serveis socials francesos)
<http://www.servicesalapersonne.gouv.fr>

Social care and social work (portal dels serveis socials anglesos)
<http://www.socialworkandcare.co.uk/>

Portals temàtics nacionals

Portal Mayores (IMSERSO)
<http://www.portalmayores.com>

DIXIT: portal social del Departament de Benestar Social i Família
<http://dixit.gencat.cat/portal/index.html>

Institut Català de l'Envel·liment

<http://www.envelliment.org>

Portal solomediación de serveis i recursos per als mediadors/es

<http://www.solomediacion.com>

Xarxa de notícies de l'acció social de Catalunya

<http://www.social.cat/>

El portal de l'Educació Social

<http://www.eduso.net/>

Revista d'Educació Social

<http://www.raco.cat/index.php/EducacioSocial/>

Cofinançat per:

